

RAPPORT 1093

Nota Bilzen, Tongersestraat

Bouw van een winkelcomplex
met appartementen en omgevingswerken

DEEL 2: Programma van Maatregelen

Willem Vanaenrode, Joris Steegmans & Elke Wesemael
December 2021

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Initieel werd door *Aron bv* een archeologienota (ID 16567)²⁸ opgesteld bestaande uit een bureauonderzoek. Op basis van het bureauonderzoek was het niet mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee.

Daarom was bijkomend vooronderzoek noodzakelijk. Dit diende in eerste instantie te bestaan uit een landschappelijk bodemonderzoek om de gaafheid van het onderliggende oorspronkelijk bodemprofiel na te gaan. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek, diende al dan niet een vooronderzoek naar prehistorische artefactensites uitgevoerd te worden. Tot slot diende tevens een proefsleuvenonderzoek naar (proto-)historische sites uitgevoerd te worden.

Het aanvullend vooronderzoek dat effectief uitgevoerd werd, betrof een landschappelijk bodemonderzoek (2021K105) en een proefsleuvenonderzoek (2021K321). Beide onderzoeken werden uitgevoerd op een ca. 5686 m² groot terrein, kadastraal gekend als Bilzen, Afd. 1, Sectie H, perceelnummers 775G en 791K.

Uit het landschappelijk bodemonderzoek bleek dat enige vorm van een profielontwikkeling ontbrak, hetgeen te verklaren is doordat de bodem volledig verstoord of sterk vergraven is. Uit bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat de kans op het aantreffen van een intact bewaarde prehistorische artefactensite op het onderzoeksgebied zeer gering is.

Voor de uitvoer van het proefsleuvenonderzoek werd het onderzoeksgebied conform het programma van maatregelen uit de archeologienota onderzocht door middel van vier NW-ZO georiënteerde proefsleuven en één kijkvenster. Op basis hiervan kon een gemotiveerd advies gegeven worden aangaande het al dan niet uitvoeren van verder archeologisch onderzoek.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Het landschappelijk stelde dat geen vervolgonderzoek diende te gebeuren voor prehistorische artefactensites en rechtstreeks kon overgegaan worden tot een proefsleuvenonderzoek.

Gezien het uitgevoerde onderzoek op het onderzoeksgebied geen archeologisch interessante sporen en vondsten heeft opgeleverd, kan geconcludeerd worden dat er geen site aanwezig is.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

De initiatiefnemer plant de realisatie van een winkelcomplex met appartementen inclusief omgevingswerken op een ca. 5681 m² groot gebied langs de Tongersestraat in Bilzen. Het projectgebied is kadastraal gekend als Bilzen, Afd. 1, Sectie H, perceelnummers 775G en 791K. De voormalige bebouwing werd voorafgaand aan het vooronderzoek afgebroken.

Aangezien op het onderzoeksterrein geen waardevolle archeologische vindplaats is aangetroffen, heeft de geplande ruimtelijke ontwikkeling geen impact hierop.

²⁸ Van De Staey, Brans & Driesen 2020, <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/16567>

1.4 Bepaling van maatregelen

De waarde en het kennispotentieel van de vindplaats is minimaal. De kosten van een opgraving wegen dan ook niet op tegen de geringe kennisvermeerdering die zulk onderzoek zal opleveren. Bijkomend archeologisch onderzoek wordt daardoor niet nodig geacht. Er moeten daarom **geen maatregelen** getroffen worden en er werd bijgevolg geen Programma van Maatregelen opgemaakt.

Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

BAEYENS L. (1968) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Bilzen 93W.*

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. & VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

DE GEYTER G. (2001) *Toelichtingen bij de geologische kaart van België. Vlaams Gewest. Kaartblad 34-Tongeren.* 1:50.000, Brussel.

DRIESEN P. & STEEGMANS J. (2010) *Archeologische opgraving aan de Eikenlaan te Bilzen. Onderzoek uitgevoerd in opdracht van de stad Bilzen, (ARON Rapport 92),* Sint-Truiden.

DRIESEN P., HIMPE T. & AUGUSTIN S. (2017) *Archeologienota Bilzen, Eikaart. Realisatie van handelsruimten (Aron-Rapport 431), Tongeren.* <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/4357>

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE), Brussel.

HERMANS M. & CORNELIS L. (2018) *Archeologienota Bilzen N730 Fietspad (BAAC Vlaanderen rapport 858).* <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/7945>

MOSTERT M. (2015) *Bilzen, Tongersestraat. Opgraving (BAAC-rapport A-13.0073),* 's-Hertogenbosch.

VANDER GINST V. & SMEETS M. (2017) *Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan het Bivelenhof te Bilzen (Studiebureau Archeologie).* <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/2051>

VAN DE STAHEY I. & DE WINTER N. (2010) *Prospectie met ingreep in de bodem aan de Wiesveldlaan te Merem (Bilzen).*

VAN DE KONIJNENBURG R. (2013) *Archeologische prospectie Bilzen, Tongersestraat (HAAST-Rapport).*

VAN RANST E. & SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen,* Gent.

VERHOEVEN M., ELLENKAMP G.R. & KEIJERS D.M.G. (2010) Een archeologische verwachtings –en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren. Deelrapport II: Landschap en archeologie, *RAAP-rapport* 1951, 87 en 101.

VERHOEVEN M. (2013) Een archeologische verwachtingskaart voor de gemeente Uden, *RAAP-rapport* 2798.

VERSTRAELEN A. (2000) *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart, kaartblad 34 Tongeren,* Leuven.

WESEMAEL E. en REYGEL P. (2010) *Archeologische opgraving aan de Steenbeemdlaan te Bilzen. Onderzoek uitgevoerd in opdracht van Matexi (ARON-Rapport 90).*

Websites:

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/140045>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120349>

<https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b52507004j/f1.item.r=Tongres.zoom>

cartoweb.be
dov.vlaanderen.be
klip.vlaanderen.be
<http://cai.onroerenderfgoed.be>
<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>
<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>
<https://geo.onroerenderfgoed.be/>
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>
https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf
https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf
https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf
www.cartesius.be
www.geopunt.be
www.ngi.be
www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

